

הצעה להחלטה

מחליטים,

בהמשך להחלטות הממשלה מס' 3696 מיום 6.6.2005 בנושא תוכנית לעידוד צמיחה כלכלית בירושלים (להלן: "תכנית הצמיחה") והחלטות ממשלה מס' 1660 מיום 13.5.2007, מס' 1653 מיום 9.5.2010 ומס' 2147 מיום 29.7.2010, ובהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל ולמדיניות הממשלה לחיזוק ירושלים בירת ישראל ופיתוח הכלכלי, ובנוסף למגוון התוכניות והתקציבים, שמפעילה הממשלה בירושלים,

1. לאשר תכנית רב שנתית נוספת ומשלימה לתוכנית הצמיחה (להלן: "תוכנית מרום" או "התוכנית"),

שתבוצע בין השנים 2011-2016, ועניינה חיזוק כלכלת עיר הבירה באמצעות מנועי הצמיחה הבאים:

א. חיזוק מעמדה של ירושלים כעיר תיירות בהיקף תקציבי של 145.5 מיליון ש"ח.

ב. חיזוק מעמדה של ירושלים כמוקד מחקר, פיתוח ותעשייה בתחום הביו-טכנולוגיה בהיקף תקציבי של 71.4 מיליון ש"ח.

ג. צעדים משלימים לפיתוח כלכלי בהיקף תקציבי של 70.5 מיליון ש"ח.

המתווה המוצע לתכנית מרום ויעדיה, הוצג בפני ועדת ההיגוי של תכנית הצמיחה ביום 18.10.2010, ומפורט בנספח א' להחלטה ובמצגת שהוצגה לממשלה. תכנית מרום תיושם, ככל הניתן, בשים לב אליהם.

2. סך תקציב תכנית מרום בין השנים 2011-2016 יעמוד על 290 מיליון ש"ח, אשר יתוקצב בהרשאה

להתחייב בתקנה ייעודית במשרד ראש הממשלה. תקציב מזומנים שנתי, יאושר בכל שנה על ידי ועדת

ההיגוי בהתאם לצפי הביצוע ובכפוף לחוק התקציב, בהתאם למתווה התקציבי המפורט בנספח א'.

3. בנוסף למסגרת התקציבית שלעיל, יוקצה תקציב נוסף ממשרד התיירות, על סך 75 מיליון ש"ח, אשר

ייעודו, ביחד עם 30 מיליון ₪ מתוכנית מרום, לעידוד בניית בתי מלון בירושלים ולהרחבתם באופן הבא:

א. מתן מענק מינהלי נוסף בשיעור של 8%, אשר יינתן דרך משרד התיירות.

ב. 30 מיליון ש"ח נוספים מתקציבי תכנית מרום, מיועדים להגדלת היצע חדרי מלון בדרך של

השמה מחדש והשבה של חדרים בבתי מלון לייעודם המקורי. סך כולל זה בהיקף של 30 מיליון

ש"ח ישמש למטרה האמורה במודל אשראי, שיסוכם בין משרד ראש הממשלה, אגף התקציבים

במשרד האוצר, משרד התיירות והרשות לפיתוח ירושלים. התקציב יינתן באמצעות הרשות

לפיתוח ירושלים.

4. הקצאת תקציבי התיירות במסגרת תכנית מרום (להוציא סעיף 3), מותנית בהקצאת תקציב נוסף

מעיריית ירושלים על סך 41.5 מיליון ש"ח לפעולות תיירות בירושלים בין השנים 2011-2016 ועוד לפחות

1.6 מיליון ש"ח לתפעול תחום התיירות בכל אחת מהשנים 2011-2016.

5. להטיל על מנהל מינהל מקרקעי ישראל להציג לוועדת ההיגוי, כהגדרתה בסעיף 6 להחלטה זו, תכנית

לשיווק קרקעות למלונאות ותיירות בירושלים תוך שלושה חודשים מיום קבלת החלטה זו.

6. ועדת ההיגוי

א. להקים ועדת היגוי בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ובהשתתפות מנכ"ל משרד התמ"ת, מנכ"ל

משרד התיירות, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ראש עיריית ירושלים ומנהל הרשות לפיתוח

ירושלים או נציגיהם (להלן: "ועדת ההיגוי").

- ב. ועדת ההיגוי תאשר, בכפוף לחוק התקציב, את התקציב השנתי של התוכנית ואת תוכניות העבודה הפרטניות, שיכללו, בין היתר, תקציב, לוחות זמנים ויעדי הצלחה בכל אחד מתחומי התוכנית.
- ג. ועדת ההיגוי רשאית לשנות את מרכיבי התכנית; להחליט על תוספות לתוכנית או על גריעת פרויקטים ממנה בהתחשב לעמידה ביעדי ההצלחה; להסיט תקציבים בין רכיבי התכנית; להסיט תקציבים משנה לשנה ולאשר פרויקטים חדשים, שיכללו בתוכנית ואשר מטרתם עידוד צמיחה כלכלית בירושלים, והכל בכפוף למסגרת התקציבית הרב שנתית ובהתחשב בעמידה באבני הדרך לתכנית וביעדים, שהוצבו לה. יובהר, כי הסטות תקציב בין סעיפי התוכנית, תקצוב ואישור תכני פרויקטים חדשים ופריסה תזרימית רב שנתית, מותנות באישור משרד ראש הממשלה, אגף התקציבים במשרד האוצר, ומשרד התיירות, ככל שהשינוי נוגע לתכניות תיירותיות.
- ד. ועדת ההיגוי רשאית להסמיך ועדות משנה.
- ה. מודלים כלכליים ואחרים להפעלת התוכנית והפרויקטים, שיכללו בה, ובכלל זה פרויקטים הצפויים להשיא רווחים, יובאו לאישור ועדת ההיגוי.
- ו. ועדת ההיגוי רשאית להתנות ביצועם של פרויקטים במסגרת התכנית, במימון נוסף (מאצינג) מצד עיריית ירושלים. כמו כן, הוועדה רשאית להתנות אישור פרויקטים הדורשים תחזוקה עתידית שוטפת בקבלת התחייבות מעיריית ירושלים למימון וביצוע התחזוקה, וזאת כתנאי לאישורם.
- ז. ועדת ההיגוי רשאית להתנות את ביצועם של פרויקטים המיועדים לקדם פעילויות תרבות ופנאי כחלק מהצעדים המשלימים לפיתוח כלכלי של ירושלים, בקבלת התחייבותה של עיריית ירושלים שלא לפעול לשינוי ייעוד המבנים והשטחים נשוא הפרויקטים האמורים למשך תקופה מינימלית שתקבע ועדת ההיגוי.
- ח. הרשות לפיתוח ירושלים תדווח לוועדת ההיגוי באופן שוטף על התקדמות ביצוע התכנית.
7. התכנית תבוצע באמצעות הרשות לפיתוח ירושלים, בהתאם לאמור בהחלטה זו ובכפוף להוראות כל דין. מענקים מטעם משרד התיירות להקמה והרחבה של בתי מלון, במסגרת סעיף 3 א' להחלטה זו, יינתנו בהתאם לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 ולנוהלי המשרד, ובאמצעות מינהלת השקעות בתיירות.
8. מבלי לגרוע מהוראות כל דין, מרכיבי תוכנית הכוללים הטבות לגורמים חוץ ממשלתיים, ובכלל זה ליחידים, לחברות או למוסדות ציבור, אם וככל שיהיו, יינתנו על פי קריטריונים ענייניים, סבירים, שוויוניים ופומביים, שייקבעו לכל הטבה כאמור, באישור ועדת ההיגוי והלשכה המשפטית של משרד ראש הממשלה, ובכל הנוגע להטבות האמורות בסעיף 3 לעיל – בתיאום עם הלשכה המשפטית של משרד התיירות.
9. יובהר, כי החלטה זו מוסיפה על כל הקצאה, זכות, זכאות, מענק, תמיכה, מלגה או תיקצוב מכח הפעילות השוטפת ו/או פרויקטים ותוכניות של משרדי התמ"ת והתיירות המגיעים לירושלים או בירושלים. כמו כן, אין בהחלטה זו כדי לפגוע בתחומי האחריות, הסמכויות ובתקציבי משרדי התמ"ת והתיירות.
10. התכנית תלווה במחקר ובהערכה שוטפים. סיכום עמידה ביעדי התכנית יוצג לוועדת ההיגוי אחת לשנה וכן על פי דרישה.

נספח א – המתווה התקציבי (במלש"ח)

טבלה מס' 1 – פעולות לקידום תחום התיירות בירושלים

רב שנתי	2016	2015	2014	2013	2012	2011		
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	שכר והוצאות תפעול	תפעול
6.8	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.3	עידוד כנסים	פעולות
30.0	5.2	5.2	5.2	5.2	5.2	4.0	שיווק ופרסום	
9.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	ועידת ירושלים	
3.0	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	מערך המידע ואינטרנט	
14.7	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	פיתוח המוצר התיירותי ותרבות לתיירות	
64.0	10.9	10.9	10.9	10.9	10.9	9.8	סה"כ פעולות	
31.5	7.75	7.75	7.75	7.75	0.25	0.25	הגדלת היצע חדרי מלון, תכנון	תשתיות
95.5	18.6	18.6	18.6	18.6	11.1	10.0	סה"כ תקציבי פעולות תיירות	

פרויקטים עירוניים

רב שנתי	2016	2015	2014	2013	2012	2011		
50.0	10.0	10.0	15.0	15.0	0.0	0.0	פארקים מטרופוליניים	

טבלה מס' 2 – פעולות לחיזוק וקידום מעמדה של ירושלים בתחום הביו-טכנולוגיה

תקציב רב שנתי	2016	2015	2014	2013	2012	2011	תקציבי התכנית (במלש"ח)	
18.9	0.0	7.5	0.0	7.5	3.9	0.0	מתחמי מעבדות	
12.0	0.0	3.0	3.0	3.0	3.0	0.0	סיוע בשדרוג תשתיות לשימוש משותף	
9.5	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	0.0	פעילות מרכז ביו-ירושלים	
5.8	0.6	1.3	1.9	1.3	0.6	0.0	רופא חוקר	
20.0	5.0	5.0	5.0	2.5	2.5	0.0	מענקים לחברות שירותים וחברות בגודל בינוני	
5.3	1.5	1.5	1.3	1.0	0.0	0.0	תמריצים למיזמי ביו-טכנולוגיה וחברות בוגרות חממה	
71.4	9.0	20.2	13.1	17.2	11.9	0.0	סה"כ תקציב ביוטכנולוגיה	

טבלה מס 3 – צעדים משלימים לפיתוח כלכלי

תקציב רב שנתי	2016	2015	2014	2013	2012	2011	תקציבי התכנית (במלש"ח)
30.0			10.0	10.0	10.0	0.0	מתחם מנורה
10.0				5.0	5.0		קידום הקמת מעונות סטודנטים
10.5	2.5	2.5	2.5	1.5	1.5	0.0	עיר אקדמיה (כולל סטאז' תעסוקתי)
20.0	5.0	5.0	4.0	3.0	3.0	0.0	פעולות למשיכת אוכלוסיה יצרנית
70.5	7.5	7.5	16.5	19.5	19.5	0.0	סה"כ תקציב צעדים משלימים

דברי הסבר

רקע כללי

ירושלים היא בעלת מאפיינים הייחודיים לה בהיבטים של דמוגרפיה, כלכלה, תדמית ומצב בטחוני. מטרת התכנית המוצעת היא לקדם את העיר ירושלים בתחומי התיירות והביו-טכנולוגיה, ולפתח תחומים משלימים שיסייעו בפיתוח הכלכלי של העיר, וכל זאת בהתחשב במאפייניה הייחודיים של העיר וביתרונות היחסיים הברורים שלה בתחומים המוזכרים לעיל.

התכנית המוצעת נבנתה ביוזמת הרשות לפיתוח ירושלים, תאגיד על פי חוק, שמטרתו קידום וחיזוק כלכלי של ירושלים, תוך שיתוף פעולה עם משרדי ראש הממשלה, האוצר והתיירות.

התכנית עוסקת בשלושה אשכולות מרכזיים - תיירות, ביו-טכנולוגיה וצעדים משלימים לפיתוח כלכלי. להלן הסבר באשר ליתרונות היחסיים של ירושלים ולצרכיה בתחומים אלו.

קידום וחיזוק תחום התיירות בירושלים

העיר ירושלים מהווה משאב תיירותי ראשון במעלה למדינת ישראל. העיר קדושה לשלוש הדתות המונותאיסטיות ובעלת זיקה לתרבויות רבות ברחבי העולם. גם היום היא מהווה מוקד משיכה משמעותי לתיירים המגיעים לארץ, וכ- 80% מהתיירים הנכנסים לארץ מבקרים בירושלים. מטרת התכנית היא להגדיל את מספר הביקורים והלינות בירושלים וליצור תשתית תיירותית המשרתת את התייר.

קידום תחום התיירות בא לידי ביטוי בשני תחומים מרכזיים: חיזוק ומשיכת תיירות פנים לירושלים וחיזוק ירושלים כיעד לתיירות נכנסת, ושני תחומים אלו יקבלו התייחסות ראויה בתכנית. ראוי לציין, כי זו הפעם הראשונה בה נבנית תכנית תיירות ייחודית לירושלים, בשיתוף משרד התיירות. מתוך הבנה כי הפיכת ירושלים ליעד תיירותי, סביבו נבנות תבילות תיירות, יכולה לשמש מנוע צמיחה לא רק לעיר אלא גם לסביבתה ולמדינה בכלל. לפיכך, לתחום התיירות מוקצה תקציב רב שנתי של 145.5 מליון ₪ מכלל תקציב התכנית.

מתוך הבנה כי, ישנה חשיבות רבה להגדלת היצע חדרי המלון בירושלים, מקצה משרד התיירות תקציב נוסף בגובה 75 מליון ₪ לטובת עידוד בניית בתי מלון והשמשות חדרי מלון קיימים. תקציב זה, יחד עם 30 מליון ₪ מתקציבי תכנית "מרום", יחולק לאלו שיהיו זכאים לכך, על פי קריטריונים שייקבעו בתיאום בין משרד רה"מ, משרד האוצר, משרד התיירות והרשות לפיתוח ירושלים, דוגמת קיומו של כתב אישור ממנהלת ההשקעות במשרד התיירות.

המוקד השני של התכנית הוא חיזוק מעמדה של ירושלים בתחום הביו-טכנולוגיה. בירושלים קיים אשכול ביו-טכנולוגיה המהווה הזדמנות לעיר במשיכת תעסוקה איכותית ופעילות כלכלית. בירושלים קיימת תשתית אקדמאית ומחקרית ענפה, בנוסף פועלים בה שני בתי חולים גדולים ובראשם בית החולים האוניברסיטאי בהדסה עין כרם, ולבסוף יש בה תעשייה מפותחת בהן חברות מהשורה הראשונה בעולם.

בשנים האחרונות, גדל משמעותית היקף הפעילות בתחום הביוטכנולוגיה בירושלים, בין היתר באמצעות מענקים והטבות, שניתנו במסגרת "תכנית הצמיחה" מכח החלטת ממשלה מס' 3696, המבוצעת על ידי הרשות לפיתוח ירושלים. מטרת התכנית, המוצעת בהחלטה זו, היא למנף את השינוי שהחל בשנים האחרונות ולהפוך את העיר ירושלים למוקד ביו-טכנולוגיה, זאת באמצעות הגדלת מספר החברות העוסקות בתחום באופן ישיר, או מספקות שירותים ותמיכה בחברות הזנק בתחום. חיזוק מעמדה של ירושלים בתחום צפוי להוביל בהכרח לגידול במספר המועסקים בתחום ולמשיכת אוכלוסייה איכותית לעיר.

מרכז ביו-ירושלים, שהוקם ביוזמת הרשות לפיתוח ירושלים, מרכז שולחן עגול הכולל את נציגי התעשייה, האקדמיה, בתי החולים וגורמים נוספים. המרכז בחן את הצרכים של חברות ביו-טכנולוגיה, תוך שיתוף פעולה עם אנשי המדען הראשי בתמ"ת, בכדי לייצר גורמי משיכה לחברות בירושלים.

המוקד השלישי של התכנית כולל שורה של צעדים משלימים לפיתוח כלכלי, מתוך הבנה, כי יצירת מקומות תעסוקה וקידום החוסן הכלכלי של העיר חיוניים על מנת למנוע הגירה שלילית של אוכלוסיה יצרנית וכי יש לתמרץ הן הישגות האוכלוסייה החזקה בעיר והן למשוך אליה אוכלוסיה איכותית נוספת.

היתרון המשמעותי של ירושלים בהיבט זה הוא היותה עיר אקדמית, בה לומדים כ- 40,000 סטודנטים בשנה. חיבור הסטודנטים לתעסוקה בירושלים בתחום לימודיהם מאפשרת להם לצבור ניסיון, שיקל עליהם במציאת עבודה עם תום לימודיהם, ויאפשר להם להישאר בעיר. על כן התכנית מציעה תכניות לסיוע לשילוב סטודנטים בתעסוקה בתום לימודיהם.

אחד מיעדי התכנית הוא הגדלת מספר הסטודנטים הלומדים בעיר ב – 3,000 סטודנטים עד שנת 2013, וב- 4,000 סטודנטים נוספים עד לשנת 2016.

תחומי התיירות והביו-טכנולוגיה דורשים ידע מקצועי נרחב, לכן הוחלט להקים ועדת היגוי בינמשרדית, שתלווה את יישום התוכנית. באופן זה, ניתן יהיה לעקוב אחר התקדמות כל אחד מהתחומים ולבחון את העמידה ביעדי התכנית בעיני אנשי מקצוע. ועדת ההיגוי רשאית להקים ועדות משנה לתחומי התכנית השונים ורואה חשיבות רבה בהשתתפות נציגי משרד התיירות, התמ"ת והמדען הראשי במשרד התמ"ת בועדות אלו.

מתווה תוכנית העבודה של תוכנית מרום הוצג ביום 18.10.2010 לוועדת ההיגוי של תוכנית הצמיחה. בועדת ההיגוי לתוכנית הצמיחה מיום 18.10.2010, מסרו נציגי עיריית ירושלים כי בכוונת העירייה להקצות סך של 30 מלש"ח לפחות, בשנים 2011-2013 לטובת הקמתו של מתחם מנורה, וכן להקצות סך של 4.8 מלש"ח בשנים 2011-2016 לטובת פרויקטים של תרבות ופנאי במרחב הציבורי.

בנוסף, הודיעו נציגי העירייה על כוונת העירייה שלא לשנות ייעוד ל"בית הנסך" או ל"מתחם הרכבת", המיועדים לשמש כמרכזי תרבות ומהווים חלק מהפרויקטים במסגרת הצעדים המשלימים לחיזוק כלכלי, ב – 15 השנים הקרובות.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי -

אין

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל) -

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם -

שר האוצר – תומך

שר התיירות – תומך

שר התמ"ת – תומך

חלופות להצעת ההחלטה -

לא רלוונטי

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה -

הצעת ההחלטה נועדה לסייע בפיתוח הכלכלי של ירושלים בירת ישראל. חיזוק ירושלים הינו יעד מרכזי של ממשלות ישראל בעבר ובהווה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא -

החלטת ממשלה מס' 3696 מיום 6.6.2005

החלטת ממשלה מס' 1660 מיום 13.5.2007

החלטת ממשלה מס' 1653 מיום 9.5.2010

החלטת ממשלה מס' 2147 מיום 29.7.2010

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה -

כאן יצוין כי חוות דעת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה או מי שהוסמך על ידו מקרב משפטני הלשכה המשפטית במשרד מצורפת (ראה טופס נלווה).

מוגש על-ידי ראש הממשלה

כ"א באייר, התשע"א

25 במאי 2011

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"א אייר תשע"א
25 מאי 2011
תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי
מזהה מלי: 304593D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

אישור תוכנית מרום לפיתוח הכלכלי של ירושלים.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3696 מיום 6.6.2005, בנושא תוכנית לעידוד צמיחה כלכלית בירושלים (להלן: "תוכנית הצמיחה") ולהחלטות ממשלה נוספות הנוגעות לעניין, ובהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, ולמדיניות הממשלה לחיזוק ירושלים בירת ישראל ופיתוח הכלכלי, ובנוסף למגוון התוכניות והתקציבים שמפעילה הממשלה בירושלים, מוצע כי הממשלה תאשר תוכנית רב שנתית נוספת ומשלימה לתוכנית הצמיחה, שתבוצע בין השנים 2011-2016, ושמטרתה לחזק את כלכלת עיר הבירה (להלן: "תוכנית מרום" או "התוכנית").

סעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים, הנזכר לעיל, מסמך את הממשלה להקצות משאבים מיוחדים וליתן עדיפויות מיוחדות לירושלים, כדלקמן:

"(א) **הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על ידי הקצאת משאבים מיוחדים, לרבות מענק שנתי מיוחד לעיריית ירושלים (מענק הבירה) באישור ועדת הכספים של הכנסת.**

(ב) **לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים.**

(ג) **הממשלה תכונן גוף או גופים מיוחדים לביצוע סעיף זה"**

2. כאמור בסעיפים 1-3 להצעת ההחלטה, התוכנית המוצעת מיועדת להביא לחיזוק כלכלת ירושלים, באמצעות השקעת תקציב ממשלתי בסך של 290 מליון ₪ וכן תקציב נוסף בסך 75 מליון ₪ שיעמיד משרד התיירות, בתחומים הבאים:

- חיזוק מעמדה של ירושלים כעיר תיירות.
- חיזוק מעמדה של ירושלים כמוקד מחקר, פיתוח ותעשייה בתחום הביו-טכנולוגיה.
- צעדים משלימים לפיתוח כלכלי.

3. **בסעיף 3** להצעת ההחלטה צויין עוד כי 30 מליון ₪ מתקציבי תוכנית מרום, וכן 75 מליון ₪ נוספים שיוקצו על ידי משרד התיירות, ייעודו להגדלת היצע חדרי המלון בירושלים. בהתאם לאמור בהצעת ההחלטה, חלק מהתקציב האמור מיועד לשמש למתן מענק מינהלי באמצעות מינהלת השקעות בתיירות במשרד התיירות, הפועלת בהתאם לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959. חלקו האחר של התקציב מיועד להגדלת היצע חדרי המלון בדרך של השמשה מחדש והשבה של חדרי בבתי מלון לייעודם המקורי, זאת במודל אשראי שיסוכם בין משרד ראש הממשלה, אגף התקציבים במשרד האוצר, משרד התיירות והרשות לפיתוח ירושלים, אשר אחראית גם לביצוע פעילות זו. אופן הוצאתו של סעיף זה אל הפועל, ובכלל זה ההליכים שיינקטו להקצאת ההטבה, כפופים, כמו יתר רכיבי ההחלטה, להוראות כל דין, וכן לאמור בסעיף 8 להצעת ההחלטה, אשר עיקרו מפורטים להלן.

4. בנוסף, **בסעיף 5** להצעת ההחלטה, מוצע להטיל על מנהל מינהל מקרקעי ישראל להציג לוועדת ההיגוי תכנית לשיווק קרקעות למלונאות ותיירות בירושלים תוך שלושה חודשים ממועד קבלת ההחלטה.

5. **בסעיף 6** להצעת ההחלטה מוצע להקים לצורך התוכנית ועדת היגוי בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ובהשתתפות מנכ"ל משרד התמ"ת, מנכ"ל משרד התיירות, הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ראש עיריית ירושלים ומנהל הרשות לפיתוח ירושלים או נציגיהם (להלן - ועדת ההיגוי).

ועדת ההיגוי תוסמך לאשר, בכפוף לחוק התקציב, את התקציב השנתי של התוכנית ואת תוכניות העבודה הפרטניות, שיכללו, בין היתר, תקציב, לוחות זמנים ויעדי הצלחה בכל אחד מתחומי התוכנית.

לוועדת ההיגוי יוקנו סמכויות נוספות, כמפורט בהצעת ההחלטה, ובכלל זה הסמכות לשנות את מרכיבי התכנית; להחליט על תוספות לתוכנית או על גריעת פרויקטים ממנה בהתחשב בעמידה ביעדי ההצלחה; להסיט תקציבים בין רכיבי התכנית; להסיט תקציבים משנה לשנה ולאשר פרויקטים חדשים, שיכללו בתוכנית, והכל בכפוף למסגרת התקציבית הרב שנתית ובהתחשב בעמידה באבני הדרך לתכנית וביעדים שהוצבו לה.

מודלים כלכליים ואחרים להפעלת התוכנית והפרויקטים, שייכללו בה, ובכלל זה פרויקטים הצפויים להשיא רווחים, יובאו לאישור ועדת ההיגוי, אשר רשאית לקבוע הוראות ותנאים כפי שתמצא לנכון.

6. בהתאם לאמור בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, התוכנית גובשה ביוזמת הרשות לפיתוח ירושלים, בשיתוף פעולה עם משרד ראש הממשלה, משרד האוצר ומשרד התיירות. בהצעת ההחלטה מוצע, **בסעיף 7**, כי תוכנית מרום תבוצע באמצעות הרשות לפיתוח ירושלים (למעט סעיף 3(א) להצעת ההחלטה, העוסק בעידוד בנית בתי מלון בירושלים, שיבוצע על ידי משרד התיירות).

הרשות לפיתוח ירושלים היא תאגיד סטטוטורי. הרשות הוקמה על פי חוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח-1988 (להלן - חוק הרל"י), אשר נחקק בעקבות הוראת סעיף 4(ג) לחוק יסוד: ירושלים, שהובא לעיל. תפקידה של הרשות, בהתאם לסעיף 5 לחוק הרל"י, בין היתר, ליזום פעולות לפיתוח הכלכלי של ירושלים, להכין תכניות לפיתוח הכלכלי של ירושלים, לעודד יוזמות כלכליות לפיתוח ירושלים, לתאם בין משרדי הממשלה, הרשויות והגופים העושים לפיתוח ירושלים, לספק מידע בכל הקשור ליוזמות, לתכניות ולמפעלים כלכליים בירושלים, ולייעץ ולסייע בכל הקשור לתכנון ולהקמה של מפעלים כלכליים בירושלים.

בהצעת ההחלטה מובהר כי ביצוע תוכנית מרום באמצעות הרשות לפיתוח ירושלים יעשה

בכפוף להוראות כל דין, וכן בהתאם להוראות המפורטות בהצעת ההחלטה עצמה.

דרך הוצאתה של תוכנית מרום אל הפועל באמצעות הרשות לפיתוח ירושלים ייבחן לגופו של עניין, ובכפוף להוראות כל דין החל על העניין.

יצויין כי הרשות לפיתוח ירושלים עצמה, כתאגיד סטטוטורי, מחוייבת לבצע את התקשרויותיה עם צדדים שלישיים במסגרת התוכנית, על פי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו.

7. המתווה המוצע לתכנית מרום, הוצג בפני ועדת ההיגוי של תכנית הצמיחה, שהוקמה על פי החלטת ממשלה מס' 3696, ומפורט בנספח א' להחלטה. בהתאם לאמור בהצעת ההחלטה, תכנית מרום תיושם, ככל הניתן, בשים לב למתווה זה.

עם זאת הובהר בהצעת ההחלטה כי לוועדת ההיגוי הסמכות המלאה ביחס לאישור רכיבי התוכנית, ובכלל זה הכנסת שינויים בהם, הוספת פרויקטים או גריעתם.

בשלב זה טרם נבחנו על ידי הלשכה המשפטית של משרד ראש הממשלה פרטי הפרויקטים שעשויים לכלל בתוכנית, ובחינתם תעשה במסגרת הדיונים וההחלטות בוועדת ההיגוי שמוקמת על פי הצעת ההחלטה.

הלשכה המשפטית של משרד ראש הממשלה תלווה את עבודתה של ועדת ההיגוי מבחינה משפטית, ובמסגרת זו גם תבחן את הפרויקטים שייכללו בה לגופם. תשומת לב מיוחדת תינתן לפרויקטים הכרוכים במתן הטבות לגורמים חוץ ממשלתיים ובכלל זה ליחידים, לחברות או למוסדות ציבור, ככל שיהיו כאלה. **בסעיף 8** להצעת ההחלטה הובהר כי מרכיבי תוכנית הכוללים הטבות לגורמים חוץ ממשלתיים כאמור יינתנו על פי קריטריונים עניינים, סבירים, שוויוניים ופומביים, שייקבעו לכל הטבה, ויונתנו באישור ועדת ההיגוי וכן באישור הלשכה המשפטית של משרד ראש הממשלה, ולעניין ההטבות האמורות בסעיף 3 שבתחום התיירות – בתיאום עם הלשכה המשפטית של משרד התיירות.

8. כאמור בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, בישיבת ועדת ההיגוי של תוכנית הצמיחה, בה הוצג המתווה לתוכנית מרום, השתתפו גם נציגי עיריית ירושלים, אשר מסרו כי בכוונת העירייה להעמיד תקציבים שונים בתחומי התוכנית, וכן שהעירייה לא תפעל לשינוי ייעודים של מתחמים בהם יבוצעו פרויקטים בתחומי התרבות והפנאי במסגרת התוכנית, למשך תקופה של 15 שנה.

התחייבויות כאמור מצד העירייה מותנות בקבלת ההחלטות המתאימות כדין על ידי האורגנים המוסמכים לכך על פי דין ברשות המקומית. לפיכך, בהצעת ההחלטה נאמר, **בסעיף 4**, כי הקצאת תקציבי תוכנית מרום בתחום התיירות תותנה בהקצאת תקציב נוסף מעיריית ירושלים. כמו כן נקבע, **בסעיף 6**, כי ועדת ההיגוי תהיה רשאית להתנות ביצועם של פרויקטים במסגרת התכנית, במימון נוסף (מאצינג) מצד עיריית ירושלים, וכן תוכל להתנות אישור פרויקטים הדורשים תחזוקה עתידית שוטפת בקבלת התחייבות מעיריית ירושלים למימון וביצוע התחזוקה, וזאת כתנאי לאישורם. בנוסף, הועדה רשאית להתנות את ביצועם של פרויקטים המיועדים לקדם פעילויות תרבות ופנאי (כחלק מהצעדים המשלימים לפיתוח כלכלי של ירושלים) בקבלת התחייבותה של עיריית ירושלים שהעירייה לא תפעל לשינוי ייעוד המבנים והשטחים נשוא הפרויקטים האמורים למשך תקופה מינימלית שתקבע ועדת ההיגוי. הדבר מיועד לאפשר לוועדת ההיגוי להתנות את ביצוע הפרויקטים הספציפיים בקבלת התחייבויות, שיינתנו כדין על ידי האורגנים המוסמכים בעיריית ירושלים.

9. **בסעיף 9** להצעת ההחלטה הובהר כי אין באמור בה כדי לפגוע בתחומי האחריות, בסמכויות ובתקציבי משרדי התמ"ת והתיירות או לגרוע מפעולות אחרות המבוצעות על ידם בירושלים.

10. בהתאם לאמור **בסעיף 10** להצעת ההחלטה, התוכנית כוללת מחקר מלווה, וועדת ההיגוי תעקוב אחר עמידת התוכנית ביעדיה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

כאמור לעיל, פרטי המיזמים והתוכניות שייכללו במסגרת תוכנית מרום, ובכלל זה מיזמים שייכללו מתן הטבות ליחידים, לחברות או למוסדות ציבור, טרם נבחנו ואושרו מבחינה משפטית, והם ייבחנו במסגרת ליווי עבודתה של ועדת ההיגוי על ידי הלשכה המשפטית של משרד ראש הממשלה, ובכפוף לאמור גם בסעיף 8 להצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה להערות הלשכות המשפטיות הרלוונטיות במהלך חודש נובמבר 2010. באותו מועד התקבלו הערות מהלשכה המשפטית של משרד התמ"ת ומהלשכה המשפטית של משרד התיירות, אשר הוטמעו בנוסח הצעת ההחלטה. מתגובת הלשכה המשפטית של מינהל מקרקעי ישראל באותו מועד עלה כי אין להם הערות בהיבטים המשפטיים.

הצעת ההחלטה הופצה פעם נוספת, לאחר תיקונים מסוימים, לקראת הבאתה לפני הממשלה כעת. מן הלשכות המשפטיות של משרדי התיירות, התמ"ת והאוצר נמסר כי אין להם הערות להצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

אני מאשרת כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

בברכה,

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

היבטים ביצועיים

נספח זה יצורף להצעות החלטה שבהן מרכיבים ביצועיים, מרכיבים של הנעת תהליכי עבודה או מרכיבים של שינוי באופן עבודת הממשלה

מטרות ועדים	מטרת ההחלטה:	חיזוק מעמדה של העיר ירושלים בתחומים כלכליים
	יעדי ההחלטה:	1. הפיכת ירושלים למוקד ביו-טכנולוגיה 2. פיתוח, קידום וחיזוק תחום התיירות בירושלים 3. משיכת אוכלוסיה יצרנית לירושלים

תקציב	עלות תקציבית כוללת: (לרבות חרשאה להתחייב או הפחתה של הכנסה, במלשי"ח)					
	10.25	43.1	70.8	63.7	56.8	45.4
	2011	2012	2013	2014	2015	2016

סיווג החלטה	תחום פעולה מרכזי:	חוץ וביטחון	חברה וכלכלה	נושאים אזרחיים
	סיווג ראשי: (יש לבחור סיווג אחד)	ישראל והעם היהודי אכיפת חוק	תשתיות וסביבה תרבות, סמלים וטקסים	המגזר הציבורי אחר
		החלטה ביצועית החלטה הצהרתית מתן אישור פורמאלי	החלטה להנעת תהליך החלטה על מינוי שינוי החלטות קודמות	אופן עבודת הממשלה חקיקה ממשלתית אחר

היבטים ביצועיים

מדדי תפוקה ותוצאה:

גורם ביצוע אחראי	יעד במועד	מועד (חודש ושנה)	ערך נוכחי	תפוקות והחלטה
	10%-+	כל שנה	2.6	גידול בכמות התיירים המבקרים בירושלים
	15%		מליון	
	6000+	12/2015	כ-9000	גידול בהיצע חדרי המלון
	5+	כל שנה	10	משיכת כנסים לירושלים
	5000 מ"ר	2012	0	הקמה ואכלוס מתחמי מעבדות משותפים לשימוש חברות ביו-טכנולוגיה
	10 צוותים	2015	0	מסלולי מחקר לרופאים ויצירת צוותי מחקר
	8	2015	0	העברת חברות שירותים וחברות בגודל בינוני בתחום הביו-טכנולוגיה לירושלים
	450+	2013		מספר מקומות תעסוקה חדשים (עקיפים וישירים) בתחום ההשכלה הגבוהה בירושלים
	3000+	2013		גידול במספר הסטודנטים החדשים בירושלים
	2%	כל שנה		הורדת אחוז אי-מימוש קבלה ללימודים בירושלים

מחקר הערכה:

☒ יישום התוכנית ילווה במחקר הערכה על תוצאותיה והשלכותיה –

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 3696 של הממשלה מיום 06.06.2005.

תכנית לחיזוקה של ירושלים

"3696.

מ ח ל י ט י ם (פה אחד):-

1. במסגרת פעילויות הממשלה לקידום פיתוחה ושגשוגה של ירושלים, בירת ישראל, ובנוסף למגוון התכניות שמפעילה הממשלה בירושלים, באמצעות משרדי הממשלה השונים ובמטרה להביא להתנעתו של תהליך צמיחה כלכלית בירושלים, תסייע הממשלה, באמצעות הרשות לפיתוח ירושלים, בטיפול בשלושה תחומים עיקריים באמצעות תקציב מיוחד (להלן - התכנית לעידוד צמיחה כלכלית בירושלים), כמפורט להלן:

א. תעסוקה

סיוע במימון פעולות להגברת התעסוקה בעיר בארבעה מרכיבים עיקריים:

(1) עידוד הקמתה של תעשייה בכלל ותעשייה מתוחכמת בפרט.

(2) עידוד מעבר של עובדים המועסקים בירושלים להתגורר בירושלים.

(3) עידוד לימודים והמשך עבודה בירושלים, במקצועות האקדמיים הנמצאים במחסור בתעשייה.

(4) פעולות מרכזיות לפיתוח התעסוקה בירושלים תוך ניצול יתרונותיה היחסיים.

ב. מגורים

סיוע להפעלת תוכנית מגורים הכוללת את המרכיבים הבאים:

(1) הגדלת מלאי התכניות לבנייה למגורים ברחבי העיר בכלל ובאזורים המבונים בפרט.

(2) פיתוח ציבורי לשיפור איכות החיים ותרבות הפנאי.

מזכירות הממשלה

ג) החייאת מרכז העיר

בהמשך לתכנית הרכבת הקלה לשיפור הנגישות התחבורתית, והתכנית לשיפור מערך התשתיות במרכז העיר, הנמצאות בביצוע מזה מספר שנים, תסייע הממשלה במימון ביצועה של תכנית שתתמקד בחמישה נושאים עיקריים:

1) עידוד פעילות עסקית ותרבותית במרכז העיר על-ידי עידוד סטודנטים להתגורר במרכז העיר.

2) חיזוק פעילות התעסוקה והמסחר במרכז העיר ושיפור השירות הממשלתי לתושבי העיר ירושלים באמצעות העברת מוסדות ממשלתיים, בעיקר ברמה המחוזית, מרכז העיר.

3) עידוד בנייה לשימוש משרדים, מלונאות ומסחר על-פי תכניות מאושרות בקרקעות פרטיות במרכז העיר.

4) שיפור במרחב הציבורי וטיפול בחזיתות המבנים במרכז העיר.

5) יצירת העדפה למיקום משרדים במרכז העיר על פני אזורים שאינם מיועדים לכך, באמצעות שינויים פנימיים בתחום המיסוי העירוני.

2. מימון התכנית

יתוקצב סכום כולל של 280 מיליון ש"ח למימון התוכנית לעידוד צמיחה כלכלית בירושלים, 20 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2005 ו-2006, ו-40 מיליון ש"ח בכל אחת מהשנים 2007 עד 2012, כמפורט להלך:

א) בהמשך להחלטת הממשלה מס. 2428, מיום 15.8.2004, שעניינה חיזוק מעמדה של ירושלים כבירת מדינת ישראל, משרד האוצר יתקצב מדי שנה, בשנות התקציב 2005-2012, סכום של 20 מיליון ש"ח, בבסיס תקציב משרד ראש הממשלה.

ב) יתוקצב מדי שנה, בשנות התקציב 2007-2012, סכום נוסף של 20 מיליון ש"ח (בנוסף לאמור בסעיף 2/ב) בבסיס תקציב משרד ראש הממשלה, אשר ימומן מאגום משאבים ממשרדי הממשלה השונים, ואשר הרכבו ייקבע במהלך חודש יוני 2006, במסגרת דיוני התקציב לשנת 2007.

ג) התקציבים כמפורט לעיל, יועברו על-ידי משרד ראש הממשלה לרשות לפיתוח ירושלים, שתהיה אחראית לביצוע התכנית, בכפוף לכל דין.

מזכירות הממשלה

ד) מרכיבי תכנית הכוללים הטבות ליחידים ו/או חברות יינתנו על-פי קריטריונים ענייניים, סבירים ושוויוניים, שיקבעו לכל הטבה כאמור.

3. תוקם ועדת היגוי בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, ובהשתתפות מנכ"ל עיריית ירושלים ומנהל הרשות לפיתוח ירושלים או נציגים מטעמם. הוועדה תלווה את ביצוע התוכנית הרב-שנתית, ובסמכותה יהיה לשנות את מרכיבי התוכנית בהתאם לקצב התקדמות ביצוע התוכנית.

4. הרשות לפיתוח ירושלים תדווח לוועדת ההיגוי באופן שוטף על התקדמות ביצוע התוכנית.

5. במסגרת התכנית יוקם גוף מתמחה (רשות) שיעסוק בהפעלה, ריכוז, פיתוח וקידום תשתיות התיירות, התרבות, קשרי חוץ והספורט בירושלים."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1660 של הממשלה מיום 13.05.2007.

"1660.

תכנית לעידוד הצמיחה הכלכלית בירושלים

מ ח ל י ט י ם (פה אחד), בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3696 מיום 6.6.2005, בדבר התכנית לעידוד הצמיחה הכלכלית בירושלים (להלן - התכנית):

א. להוסיף לתקציב התכנית בשנים 2008-2012 סך של 5 מיליון ש"ח בשנה, באופן שתקציב התכנית בשנים אלו יעמוד על 40 מיליון ש"ח בשנה.

ב. בשנת 2008 יהיה התקציב ממקורות משרד האוצר. על מקורות התקציב לתוספת האמורה בשנים 2009-2012 יוחלט בתיאום בין מנכ"ל משרד ראש הממשלה והממונה על התקציבים.

ג. בשנת 2008 תשמש תוספת תקציבית זו, בסך 5 מיליון ש"ח, לביצוע פרויקט שיקום אזור התעשייה עטרות, בהתאם לתכנית שתאושר על ידי ועדת ההיגוי שהוקמה על פי החלטה מס' 3696 ובכפוף להקצאת סכום נוסף לפרויקט, בגובה 5 מיליון ש"ח לפחות, על ידי עיריית ירושלים."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1653 של הממשלה מיום 09.05.2010.

ציון יום ירושלים: עידוד התעסוקה בירושלים

"1653.

מ ח ל י ט י ם:

להטיל על ראש הממשלה, מתוקף תפקידו כיו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים רבתי, בהתאם להחלטת הממשלה מס' 242 מיום 24.5.2009, ועל שר האוצר, בהסכמת שר התעשייה, המסחר והתעסוקה, להפיץ בתוך 60 יום תזכיר חוק לתיקון סעיף 22ג לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח-1988, באופן שגם למפעלים בירושלים, אשר יאושרו על פי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - חוק העידוד), החל מיום 1.1.2011, ולמפעלים מוטבים, יינתנו ההטבות הניתנות למפעלים, באזור פיתוח א' לפי חוק העידוד."

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 2147 של הממשלה מיום 29.07.2010.

קידום תחום התיירות בירושלים

"2147.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטת הממשלה מס. 3696 מיום 6.6.2005 ולהחלטת הממשלה מס. 1660 מיום 13.5.2007, שעניינן עידוד הצמיחה הכלכלית בירושלים (להלן - "תכנית הצמיחה")-

1. להוסיף את תחום התיירות בירושלים לתחומים המפורטים בסעיף 1 להחלטה מס. 3696 הנ"ל, בטיפולם מסייעת הממשלה באמצעות הרשות לפיתוח ירושלים (להלן - "תחום התיירות").
2. להוסיף למסגרת התקציבית הכוללת של תכנית הצמיחה לשנת 2010, עשרה מיליון שקלים לטובת קידום תחום התיירות.
3. תקציב תחום התיירות ותכניות מפורטות מכוחו יאושרו בוועדת ההיגוי של תכנית הצמיחה.

ההחלטה התקבלה בהתאם לסעיף 20(ב) בתקנון לעבודת הממשלה."